

Sayın Başbakan, değerli misafirler, iş dünyamızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, üniversitelerimizin ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri, hanımefendiler, beyefendiler, sevgili gençler; sizleri en kalbi duygularımla, muhabbetle, saygıyla selamlıyorum.

Bugün açış toplantısı vesilesiyle birlikte olduğumuz 11. Kalkınma Planı hazırlık çalışmalarının başarılı geçmesini diliyorum. Plan hazırlıklarında görev alan ve alacak olan herkese şahsım, milletim adına teşekkür ediyorum.

Değerli dostlar, insanlık tarih boyunca hep daha iyi bir hayatın, refah düzeyini yükseltmenin arayışı içerisinde olmuştur. Günümüzde de farklı ülkeler ve toplumlar arasındaki kalkınma yarışı büyük bir rekabet içerisinde devam etmektedir. Biz de milletimize hizmete talip olurken adalet ve kalkınmayı iki temel önceliğimiz olarak belirledik. Milletimizin karşısına çıkarken kaynak Türkiye'dir demiştik. Tarihiyle, kültürüyle, girişimcileriyle, gençleriyle, kadınlarıyla, velhasıl tüm potansiyeliyle milletimize inanarak yola revan olmuştuk. Nitekim 15 yıllık iktidarımız boyunca kalkınma alanında elde ettiğimiz başarılar tüm Cumhuriyet tarihinin kat be kat üzerine çıkmıştır. Bu sonuç milletimize inanmakta, güvenmekte ne kadar haklı olduğumuzun da ispatıdır. Öte yandan giderek derinleşen ve çok boyutlu hale gelen küreselleşme süreci ülkelere büyüme ve gelişme yönünde önemli fırsatlar sunuyor. Elbette bunun getirdiği bazı tehdit ve riskler de var. Bu süreçte fırsatları ve riskleri en iyi şekilde dengeleyip kaynaklarını azami ölçüde değerlendiren ülkeler hedeflerine ulaşabilecektir. Bunu yapamayan devletler ve toplumlar ise gerilemeye, mevzi kaybetmeye devam edeceklerdir.

Bizim için amaçlarımıza ulaşmanın en önemli aracı planlamadır. Planlama, doğru işi yapmak ve işi doğru yapmak demektir. Bunun için evvela önceliklerimizi doğru bir biçimde belirlememiz ve hayata geçirmemiz gerekiyor. Acil Eylem Planımız, 9. ve 10. Kalkınma planlarımız, hükümet programlarımız ve Vizyon 2023 belgemiz planlı kalkınma anlayışımızın en somut örnekleridir. Kendi geleceğini planlamayan milletlerin başkalarının planlarının parçası olmaya mahkum olduğuna inanıyorum. Bugün bölgemizde ve tüm dünyada yaşanan gelişmeler bunun örnekleriyle doludur.

Değerli arkadaşlar, kalkınmayı yalnızca iktisadi alanla sınırlamıyor, sosyal ve manevi kalkınmayı da önemsiyoruz. Son 15 yılda gösterdiğimiz çabalarla kalkınma yaklaşımımızı insan odaklı, toplumumuzun tüm

kesimlerini kucaklayan, daha kapsayıcı bir çerçeveye oturtmayı hamdolsun başardık. Bunun için yönetime geldiğimiz günden itibaren hem fiziki altyapıya, hem de insanımıza yatırım yaptık. Ulaştırma, enerji ve tarıma yönelik altyapı yatırımlarının yanı sıra, eğitim ve sağlık yatırımlarına ayırdığımız kaynaklarla ülkemizin her alanda aynı anda önemli bir sıçrama yapmasını sağladık. İş gücümüzün eğitim seviyesini ve verimliliğini yükseltirken, sosyal güvenlik şemsiyesinin kapsayıcılığını da bu arada arttırdık. Ülkemizde artık yoksulluğun, gelir adaletsizliğinin tanımı çok değişti. Bugün artık yoksul demek yiyecek ekmek bulamamak değil belirli bir refah düzeyinin altında kalmak demektir. Aynı şekilde sağlıklı bir toplum oluşturmak için çocuk ölümlerinin azaltılması ve anne sağlığının iyileştirilmesi başta olmak üzere pek çok temel göstergesi olumlu yönde geliştirdik.

Bilindiği gibi Türkiye bölgemizdeki pek çok ülkeyle kıyaslandığında doğal kaynak zengini değildir, bu gerçeği bilmemiz lazım. Buna karşılık bilgi ve teknolojiyi esas alarak sanayileşme konusunda çok iyi bir sicile sahibiz. Artık dünün tekstil ve tarıma dayalı sanayisinin kısır döngüsünden çıkıp teknoloji yoğun bir sanayiye doğru geçiş yapıyoruz. Orta ve orta yüksek teknolojili ürünler üretebilen bir imalat sanayi altyapısını büyük ölçüde oluşturmuş durumdayız. Şimdi yüksek teknolojiye dayalı üretimin sanayideki payını arttıracak bir atılıma ihtiyacımız var. Tabii bu arada sürdürülebilirlik ilkesini de asla ihmal etmiyoruz. Bir taraftan sanayileşmenin gerektirdiği enerji yatırımlarını yaparken, diğer taraftan da ülkemizin doğal kaynaklarını da geliştirmeye çalışıyoruz. Kişi başına milli gelirimizi 3500 dolar seviyelerinden 11 bin dolar seviyesine ulaştırmış olmamız gerçekten tarihi bir başarıdır. Buraya durup dururken gelmedik, bir gayretle geldik. Satın alma gücü paritesine göre ise, az önce değerli Başbakanım da söyledi, kişi başına gelirden 2002 yılında Avrupa Birliği ortalamasının yüzde 37'si düzeyindeyken, yüzde 62'sine kadar çıktık; bakın nereden nereye. Refah seviyemizin 15 yılda üç katına ulaşmasında ve gelirin daha adil paylaşılmasında kalkınma yaklaşımımızın payı çok büyüktür.

Değerli arkadaşlar; zaman zaman söylediğim bir söz var, demin de söyledim; nereden nereye. İsterseniz gelin ülkemizin 15 yılda temel göstergeler itibarıyla nasıl gelişme kaydettiğini şöyle ana hatlarıyla bir kez daha hatırlayalım. Aramızda değerli hocalarım var, değerli öğrencilerimiz var, onların bunun kaydını çok daha da iyi yaparlar.

2002 yılında 236 milyar dolar olan milli gelirimizi 2016 yılında 863 milyar dolara çıkardık. Bu büyüme performansımızla son 10 yılda 8.3 milyon ilave istihdam oluşturduk. 2002 yılında yüzde 11.3 olan bütçe açığının milli gelire oranını 2017 yılında yüzde 1,5 seviyesine düşürdük. Faiz giderlerinin milli gelire oranı 2002 yılında yüzde 14,4 iken, bu oran 2017 yılında yüzde 1,8'e gerilemiştir. Mesela faiz giderlerinin milli gelire oranı yüzde 14.4 olarak kalsaydı, 2003-2017 döneminde dört kattan daha fazla faiz ödeyecektik. 2002 yılında yüzde 72'ye ulaşan kamu borç stokunun milli gelire oranını 2016 yılında yüzde 28'e kadar düşürdük. Bu oranla Avrupa'nın en iyi durumda olan ülkeleri arasındayız. 2002 yılında ihracatımız neydi biliyor musunuz? 36 milyar dolar. 2017 yılında 157 milyar doları aşmış vaziyette. Yani yer altı kaynaklarıyla değil işte bu ihracatımızla biz buralara geldik, geliyoruz. Türkiye 2002 yılında 17 milyar liralık kamu yatırımı yapıyordu, bakın burası çok önemli, 17 milyar liralık kamu yatırımı. Hükümetlerimiz döneminde bu rakamı 7 kat arttırarak 2017 yılında 128 milyar liraya çıkardık kamu yatırımlarını. Kamu-özel işbirliği modeliyle 1986 yılından 2002 yılına kadar toplam yatırım tutarı 11,4 milyar dolar olan 67 proje uygulanabilmişti, bu çok önemli, biz 2002'den günümüze kadar toplam yatırım tutarı 50.6 milyar dolar olan 158 projeyi hayata geçirdik. Çıkmış diyor ki nerede bunun kaynağı diyor. Ya kaynağı ne yapacaksın ya? Bu bir defa kamu-özel işbirliğiyle yapılan yatırım, bu yatırım yapıldı mı? Yapıldı. Ha biz ne diyoruz bunu yapanlara? Gel bakalım arkadaşlar, kaç yıllığına? 15 yıllığına, peki, sana 10 yıllığına veya al 15 yıllığına, 15 yıl çalıştıracaksın, 15 yıl sonra bize bunu vereceksin. Cebimizden bir kuruş çıkmadan biz bu yatırımı yaptırıyoruz. Ve bu süreç içerisinde bazılarında da belli oranda devlet yılsonu bazılarında cirodan, bazılarında kardan da yine gelirimizi alıyoruz. Buna kaynakların çeşitlendirilmesi denir. Ama bunu muhalefet bilmiyor, anlamıyor. Hazırdan varsa yatırım yapılır zannediyor. Mesele, hazırda olanı bitirmek değil yeni kaynaklar bulmak suretiyle ne yapacaksın, mesele budur. İşte biz bu devasa yatırımları böyle yaptık. Yavuz Sultan Selim Köprüsü böyle yapıldı, işte Marmaray böyle, Avrasya Tüneli böyle, Osman Gazi böyle, bunlar böyle yapıldı. İnanın bu muhalefetin aklı, bu muhalefetin havsalası bunları almaz, almadığı için de bunların dikili ağacı yok bu ülkede. Ama bizler sürekli bu kaynakları nasıl artırıyoruz, nasıl artıracacağız, hep bunun arayışı içinde olduk tüm dünyada. Ve bulduk, getirdik, bu yatırımları kamu-özel ülkemizde yaptırдық. İşte Ankara'da havalimanımız böyle, İstanbul Atatürk Havalimanı böyle. Türkiye'deki dönemimiz içerisinde yaptığımız havalimanlarının tamamına

yakını böyle, yine yapmaya devam edeceğiz. Bunlar öğrenene kadar değil, öğrenseler de-öğrenmeseler de devam edeceğiz.

Ve özellikle ulaştırma yatırımlarımızla uzakları yakın ettik. Ülkemizde 2002 yılında toplam –bakın çok önemli- 6100 kilometre yol olan bölünmüş yol ağı uzunluğunu 79 senede, 79 senede 6100 kilometre bu ülkede bölünmüş yol yapıldı ve biz işte 2002’den sonra bunu 26 bin kilometreye çıkardık. 2002’de ülkemizde bulunmayan yüksek hızlı tren hatlarını 2017 yılında 1213 kilometreye çıkardık. Türkiye’de yüksek hızlı tren mi vardı? Yok. Ama şimdi yüksek hızlı trenimiz var. Bunlar durup dururken olmadı ki, yan gelip yatsaydık bunlar olmazdı. Ama düşündük, çalıştık, koşturduk, aradık, bulduk, ülkemize getirdik ve bu yatırımları yaptık. Şu anda halen inşası süren hatlarla bu rakam çok yakında iki katına yükselecek. 2002 yılında uçuşa açık havalimanı sayısı 26’yken bugün bu sayıyı 55’e yükselttik. Bununla yetinmiyor, 7 yeni havalimanının yapımını da şu anda sürdürüyoruz.

2002 yılında 6 ilde doğalgaz kullanılırken, 2017 yılı sonu itibariyle şu anda 78 ilimizde doğalgaza erişim imkanı bulunuyor.

Böyle modern ülke, çağdaş ülke lafla olmuyor. Değerli kardeşlerim; modern ülke böyle olur, ülkenin her yerini doğalgazla donatırsın modern ülke olursun. Bizim analarımız neler çekti ya, benim anam beş kat apartmanın alt katından kömürü taşır, sadece kömürü taşımakla kalmaz, onun isisi, sisi, kirliliği vesaire onlarla ne çileler çekerlerdi. Bir odada soba, onun dışında başka bir şey yok; biz bunları yaşadık, böyle yetiştik, böyle geldik. Ama şimdi bakıyorsun doğalgazda hemen düğmeye bas dairenin tamamı ısınsın, sıcak suyu, hepsi gelsin; modern olmak bu ya ve lafla modern olmak yok. Yaşam tarzına bunu yansıtmaktır modern olmak, bunu böyle yaparsan olur. Ve şimdi bu yılın sonuna kadar tüm illerimize doğalgaz ulaştırmayı planlıyoruz.

2002 yılında, Allah rahmet etsin, mobil telefonda Sayın Özal devrimi yaptı. Ta dağların başına kadar işte GSM’i o çıkardı. O bir dönüşümdü, o bir değişimdi. Ve mobil telefon abone sayısı 23 milyon iken 2002 sonunda, geçtiğimiz bu sayı ne oldu biliyor musunuz? 78 milyon oldu. Mobil geniş bant abone sayısı 2009 yılında 2,5 milyon iken, yine geçtiğimiz yıl bu sayı 57 milyona ulaştı. Türkiye rastgele bir ülke değil artık.

Gururla övünülmesi gereken bir diğer alan da savunma sanayimizdeki hamlelerdir. 2002 yılında ülkemizde 66 savunma projesi yaklaşık yüzde

20 yerlilik oranıyla yürütülüyordu. 2017 yılında 600 projeyi yüzde 65'in üzerinde yerlilik oranıyla hamdolsun sürdürür hale geldik. Hani şu anda Afrin'de zırhlı taşıyıcılarımız var ya, neredeyse bunların tamamına yakını bizim, yerli. Artık bizim silahlı insansız araçlarımız var ya. Yıllarca biz stratejik ortağımızdan bunları istedik. Aldığımız cevap şuydu: Kongre müsaade etmiyor. Ya tamam da, siz bunu başkalarına veriyorsunuz, ben senin stratejik ortağın değil miyim? Biz NATO'da beraber değil miyiz, niye bize vermiyorsun? Şartları zorluyoruz, ama vermiyor. Olsa olsa biz size belli sürelerle bunu kiralayalım. Hani bizde bir söz var ya, kötü komşu ev sahibi yapar diye. Bu kötü komşular bizi en sonunda hamdolsun silahsız ve silahlı insansız hava aracı sahibi yaptılar.

Şimdi tabii bu aracı üreten dostlarımıza, arkadaşlarımıza ben milletim adına teşekkür ediyorum, çünkü bu olay sıradan bir olay değil. Eğer şu anda bunu biz kendimiz üretiyor olmasaydık, 1 tane insansız hava aracımız düşse ne olur diye düşünürdük, ama şimdi düşünmüyoruz. Ulan düşürürseniz düşürün be, ikincisi de var, üçüncüsü de var, dördüncüsü de var, gelin. Şimdi geçen bir helikopterimiz düştü, tabii yandık yakıldık. Niye? İki tane pilotumuz gitti, üzüldük. Ama hemen oradaki bu sistemlerin sorumlusu olan arkadaşımızın söylediği şu: Cumhurbaşkanı, biz üzülmüyoruz. Niye üzülmüyorsunuz? İnsansız hava aracında, silahlısında-silahsızında insan yok ki düşerse düşer. Biz niye bazı şartlarda da onları uçurmuyoruz, onları uçuralım. Vursunlar, o düşsün, ama hiç olmazsa benim pilotum şehit olmaz. Şimdi biz buraya geldik. Şimdi bunu daha iyiye, daha ileri taşıyacağız. Tank yakabilirler, içinde beş tane şehidim. Ama şimdi öyle bir yere gelmemiz lazım ki biz insansız tankları da üretir hale gelmemiz lazım ve bunu da yapacağız, bunu da yapacağız. Çünkü o tür şeyleri düşünmeyeceğiz. Niye? Artık bu teknolojiyi yakalayan bir ülke konumuna geliyoruz ve geldik diye.

Değerli kardeşlerim; şu anda birçok silahlarımızı hamdolsun üretir haldeyiz. Hızla bu sektörde gerek devlet, gerek özel şu anda çalışmalarını sürdürüyor, daha iyi olacağız. 2002 yılında yaklaşık 5,5 milyar dolar bütçesi olan bir savunma projesi stokuna sahipken, geçtiğimiz yıl 41 milyar doların üzerinde bir proje hacmine ulaştık.

Son 15 yılda tarımda da aynı şekilde çok önemli mesafeler kaydettik. 2002 yılında yaklaşık 2 milyar lira olan tarımsal desteklerimiz 2017 yılında 13 milyar liraya yükseldi.

Değerli arkadaşlar; nitelikli insan yetiştirmeye verdiğimiz önemin bir neticesi olarak son 15 yılda eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi ve kaliteyi de önemli ölçüde arttırdık. 15 yıl önce ülkemizde özel okullar dahil 380 bin derslik varken, 2002 yılında derslik sayısı 683 bine ulaştı. Hatırlayın, şu anda bu salonun içinde ben inanıyorum ki yüzde 60-yüzde 70'i herhalde 75 kişilik sınıflarda okumuştur. Öyle mi? Ben öyle okudum, 75. Ama şimdi ortalaması biliyor musunuz? Sınıflarımızın şu andaki ortalaması 23, bakınız nereden nereye geldik. 75 kişilik sınıfta bir eğitim-öğretim, 23 kişilik sınıfta bir eğitim-öğretim. Bir taraftan da tabii ki nitelikli öğretmen sayımızı ne yapıyoruz, arttırmaya çalışıyoruz. Yükseköğretimde ise 2002 yılında 1,1 milyon olan örgün öğrenci sayısı, 2017 yılında 3,8 milyon olurken üniversite sayısı 75'ten 185'e çıktı. Böylece yükseköğretimdeki okullaşma oranı yüzde 19'dan yüzde 42.4'e ulaşmış oldu. Daha önce 182 bin olan yükseköğretim yurtlarının yatak kapasitesi 630 bini buldu. İstiyoruz ki öğrencilerimiz Anadolu'nun değişik illerinde konaklamada, ev-yurt, bunları bulmada zorluk çekmesin, hatta evlerde değil yurtlarda kalsınlar. Yurt hayatının öğrenciye kazandırdığı pozitif çok çok imkanlar, çok şeyler var. Ben yurt hayatını bilirim ve ben üniversitede yurt hayatı yaşamadım, ortaöğretimde yurt hayatı yaşadım, onun değerini kıymetini çok iyi bilirim.

Araştırma-geliştirme harcamalarının milli gelimize oranı yüzde yarım seviyesinden yaklaşık yüzde 1 seviyesine çıktı. Araştırmacı sayısı ise 24 binden 100 bine yükseldi.

Hizmet kalitesinde vatandaşlarımızın en fazla memnun olduğu alanlardan biri olan sağlıkta da önemli mesafeler kat ettik. 2002 yılında 19 bin olan toplam nitelikli yatak sayısını, 2016 yılında 127 bine çıkarttık. 15 yıl ince 378 bin olan sağlık personeli sayısını 914 bine çıkarttık. Şimdi yeni hedefimiz nedir? Şehir hastanelerini kuruyoruz, sağlık alanında yeni bir devrimi hayata geçiriyoruz.

Geçtiğimiz 15 yılda yoksulumuzu gözettik, gelir dağılımını iyileştirdik. Ülkemizde kişi başı günlük, bakın bu çok önemli, 2,15 doların altında yaşayan nüfus kalmadı. Kişi başı günlük 4.3 dolar gelir seviyesinin altında bir gelirle yaşayan nüfusumuz 2002 yılında yüzde 30 iken, bu rakamı yüzde 1'ler seviyesine kadar düşürdük. 2002 yılında 2 milyar lira sosyal yardım ve sosyal hizmet harcaması yapılırken, bu rakamı 38 milyar liraya çıkarttık.

Değerli misafirler; hiç bitmeyen ve bitmeyecek olan kalkınma yolculuğunda hedeflerimize ulaştıkça kendimize daha büyük hedefler koyarak, ülkemizi dünya sıralamalarında inşallah çok daha üst sıralara çıkarmayı sürdüreceğiz.

Cumhuriyetimizi tabi ki kuruluşunun 100. yılında ülkemizi dünyanı nen büyük 10 ekonomisinden biri haline getirmek için 2023 vizyonumuzu geliştirmiştik. Bugün 2023'e 5 kala artık daha uzun soluklu hedefleri benimsemiş, ortaya koyma aşamasındayız. 2053 ve 2071 vizyonlarını kendimize ufuk çizgisi olarak belirledik. Bu ufka doğru emin adımlarla yürürken, daha ziyade orta vadeli bir planlamayı ifade eden 2033'ü de gündemimize aldık.

Dünyamız giderek daha hızlı bir değişim yaşıyor. Bu değişimin tetikleyicisi olan teknolojik ve ekonomik gelişmeler farklı coğrafyalarda siyasi dönüşümleri de bu arada hızlandırıyor. Bu gerçeği dikkate alarak hazırladığımız 2033 hedeflerimiz daha sonraki vizyonlarımıza ulaşma bakımından bir sıçrama noktası olacaktır.

Genç ve dinamik bir nüfusumuz var. Her zaman her yerde en az 3 çocuk derken bunu korumak için diyorum. Bu genç nüfusumuzun yaşlanmaması lazım, ihtiyar hale gelmemesi lazım, onun için en az 3 diyorum; ki biliyorsunuz ekonominin kaynağı insandır. Emek, para, sermaye, bunları geç, insan insan, insan varsa emek var, insan varsa sermaye var, insan varsa istihdam var, insan yoksa bunların hiçbiri yok, kaynağı insandır. Onun için de özellikle doğumlara bizim çok büyük önem vermemiz lazım. Bu fırsatı iyi değerlendirip gençlerimizin eğitim, öğretim kalitesini ve iş gücümüzün niteliğini artırarak kalkınma seviyemizi gelişmiş ülkeler düzeyine çıkartmakta kararlıyız.

Dün akşam bir Cumhurbaşkanıyla akşam yemeğinde beraberdik ve aynen, iyi bir feylesof, sosyolog, tarihçi, aynı zamanda hukukçu, şu ifadeyi kullandı: Batı bitiyor dedi. Niye dedim. Nüfusu bitiyor da onun için dedi. Yaşlı bir nüfusu, bundan sonra daha bunlar bir yere gidemez dedi. Kendisi de Batılı, böyle olduğu halde bu ifadeyi kullandı, fakat bu tespit çok yerinde bir tespit.

Onun için, biz bu nüfusumuzun kadr-ü kıymetini bilmemiz lazım. Nitelikli insan gücüne dönük eğitim-sanayi işbirliği programlarımızı daha da güçlendirerek, kadınların işgücüne katılım oranını artırarak hedeflerimize adım adım ulaşacağız.

Son 15 yılda yaptığımız atımlarla ülkemizi eğitim, sağlık ve gelir seviyelerini ölçen Birleşmiş Milletler insani gelişmişlik endeksinde yüksek insani gelişmişlik seviyesine hamdolsun çıkarttık ve bu noktada asla geri durmayacağız. Şimdi ülkemizi en yüksek insani gelişmişlik seviyesine ulaştırma gayretimizi devam ettireceğiz. Tabi biz insani gelişmişlik seviyemizi bunlarla da sınırlandırmıyoruz. Bize göre insani gelişmişliğin en bariz ölçüsü, komşusu açken tok yatmamaktır, buna dikkat edeceğiz. Bize göre insani gelişmişlik, insanı yaşat ki devlet yaşasın anlayışıyla hareket etmektir. Kadim medeniyetimizin değerlerinden o süzülüp gelen insani gelişmişlik yaklaşımımızı sadece maddi değil, manevi ölçülere göre de şekillendiriyoruz. İşte şu son günlerde yaşadığımız özellikle taciz olayları ne yazık ki bu sıkıntının şu anda ülkemizdeki çok açık alçakça, adice bir uygulamasıdır. Ve şimdi Hükümetimiz biliyorsunuz bununla ilgili yasal bir düzenleme yapıyor ve bu yasal düzenlemeyle de buradaki caydırıcılık hükümlerini ileri bir noktaya taşımanın hesabı, gayreti içerisindeyiz. Bunların affı olamaz, bunlar bağışlanamaz, bunları görmemezlikten asla gelemeyiz, ne gerekiyorsa bunlar için bunu devlet planında bizim yapmamız gerekiyor. Eşitlikle birlikte adaleti de esas alan, insanı yaratılmışların en şerefli olarak gören bir anlayışla politikalarımızı belirlemeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar; özellikle de bilginin önemi ve değeri giderek artarken, yenilikçilik ve farklılık oluşturma en önemli rekabet unsurları haline geliyor. Bu süreçte bir taraftan 4'üncü sanayi dalgası gibi yeni teknolojilere dayalı üretim yapısına geçerken, diğer taraftan da insanımızı zihni ve fiziki becerilerinden faydalanabileceğimiz yeni alanlarda istihdam etmeye de ihtiyacımız var.

Eğitim-öğretim ve ar-ge'ye ayırdığımız kaynaklarımızı artırarak imalat sanayimizde yüksek teknolojili üretimin payının yükseldiği bir dönüşümü yakalamamız şart, böylece Türkiye bölgesel bir güç olmanın yanında, küresel düzeyde bilgi üreten bir güç haline de gelecektir.

Ekonomik ve teknolojik atılımlarımızı bu potansiyelimizi yeni yatırım fırsatlarına dönüştürecek şekilde gerçekleştirmekte de kararlıyız. Ülkemizi ancak bu şekilde enerji, ulaştırma, lojistik ve ticarete bölgesel bir cazibe merkezi haline getirebiliriz.

Türkiye kara yolu taşımacılığı sektörünün filo büyüklüğü bakımından Avrupa Birliği ve çevre ülkeler arasında bilir misiniz lider ülke konumundadır.

Ayrıca, hinterlandındaki ülkelere nazaran ülkemizin sahip olduğu sağlık ve yükseköğretim altyapısı hizmet ihracatı açısından önemli bir potansiyeli ifade ediyor.

Teknolojik yatırımlarımızın etkileri sadece ekonomik alanda değil, savunma sanayi alanında da kendisini gösteriyor. Savunma sanayinin birçok alanında artık milli teknolojilere sahibiz, ülkemize yönelik pek çok iç ve dış tehdidi yerli ve milli üretim sayesinde başarıyla bertaraf ediyoruz. İşte Afrin ve Afrin’de eğer biz birilerine muhtaç durumda olsaydık şu anda geldiğimiz konumda olmayacaktık. Ama hamdolsun, kimseye muhtaç olmadan kendi göbeğimizi kestik, yola çıktık ve bu saban itibarıyla 1780 teröristi etkisiz hale getirdik.

Tabi kendi silahı olunca, kendi zırhlı taşıyıcısı olunca, kendi tankı, kendi topu olunca, askerin de yüreği, cesareti o denli ne oluyor, o da artıyor. İşte dün güneyden öyle bir çıkış yapmak istediler, toplarımız hemen anında gereğini yaptı, silahlı insansız hava araçlarımız gereğini yaptı ve geri dönmek zorunda kaldılar; mesele bu mesele bu. Durmayacağız, yola devam edeceğiz. Önümüzde inşallah savunma sanayi, ulaştırma ve enerji başta olmak üzere yerli ve milli ürünlerimizi tüm dünyaya daha fazla ihraç eder konuma da geleceğiz. Pek çok büyük şehrimiz, üniversite, ticaret, turizm, kültür alanlarında bölgesel ve küresel düzeyde cazibe merkezi olma yolunda ilerliyor, bundan dolayı da mutluyuz.

İstanbul’u Doğu ve Batı sermayesinin buluştuğu güçlü bir finans merkezi haline getiriyoruz. Hedefimiz, gelecek nesillere iftihar edecekleri medeniyetimizin göstergesi ve kimliği olacak değerde şehirler bırakabilmektir. Anadolu’yu yurt edinmek üzere geldiğimiz günden bugüne ecdadımız bu toprakları imar etmek için büyük hayaller kurdu, çok çalıştı. Kalkınma çabamız aslında ecdadımızın kurduğu bu hayallerin ve çalışma azminin ileriye taşınmasını ifade ediyor. Tabi sadece kendi ülkemizle sınırlı kalmıyor, milletimizle birlikte tüm dostlarımız ve kardeşlerimizin de refaha kavuşmasını istiyoruz. Diyoruz ki, bu topraklara bu imar yeterli değil. Bizim şu anda tüm bu tarihi eserlerimizi ihya, inşa, bunlar da bize yeterli değil, daha çok çalışacağız, hepsini bunların ihya edeceğiz. Turistler geldikleri zaman bu eserleri gördüğünde inanıyorum ki bunların hepsi burada dudaklarının uçuklaması lazım. Bunu yapar mıyız? Yaparız. Yapıyor muyuz? Yapıyoruz.

Ülkemiz insani ve kalkınma yardımlarıyla rakam bazında dünyada ikinci biliyor musunuz? Milli gelire oranla dünyada bir numara hamdolsun, veren

el alan elden üstündür. Şimdi Amerikalılar diyor ki, biz diyor en çok yardımı yapan... Dedim ki, Sayın Trump, öyle değil. Yanımda da OECD'nin raporu vardı, OECD'nin raporunu çıkardım önüne koydum. Siz dedim normalde birincisiniz, doğru, ama bir de milli gelire oranla bir bak bakalım, milli gelire oranla baktığın zaman Türkiye bir numara. Ölçüyü doğru koymamız lazım, ölçüyü doğru koyduğumuz zaman Türkiye bir numara.

Aynı şekilde bugün çoğu Afrika, Balkanlar ve Türk Cumhuriyetlerinden gelen 16500 öğrenciye Türkiye burslarıyla ülkemizde kaliteli eğitim imkanı sunuyoruz. Kazancımızı mazlumlarla, mağdurlarla, dostlarımızla, kardeşlerimizle paylaşma irademizin bir tezahürü olan bu tablodan dolayı da iftihar ediyoruz. Önümüzdeki dönemde insani ve kalkınma yardımlarımızı arttırarak sürdürme kararındayız.

Sevgili dostlar; önümüzdeki 5 yıllık süreci kapsayacak ve 2023 hedeflerimizin varış noktası olacak 11. Kalkınma Planı dönemini en iyi şekilde değerlendirmek zorundayız. Bu dönemde iş yapış biçimlerimizden yatırımlarımıza, kamu hizmetlerimizden şehirleşmeye dek attığımız her adımda kalite birinci önceliğimiz olacaktır. Fiziki altyapıdan teknolojiye, eğitimden sağlığa, emniyetten adalete ve demokrasimize kadar her alanda ülkemizi bir üst lige çıkarmakta kararlıyız. Bunun için kalkınmanın bizatihi amacı ve aynı zamanda da aracı olan insanımıza yaraşır biçimde çok boyutlu, dinamik ve akıllı planlar yapıyoruz. Geçmiş tecrübelerimizden faydalanarak toplumumuzun tüm kesimlerinin istek ve ihtiyaçlarına yönelik iddialı ve gerçekçi hedefler oluşturuyoruz.

Bu kapsamda 11. Kalkınma Planı döneminde yenilikçi, yerli ve milli üretime dayalı yüksek teknoloji üretir hale gelen güçlü bir ekonomik yapıyı oluşturmayı amaçlıyoruz. Bu yapıyla savunma sanayi, ilaç ve yazılım alanları başta olmak üzere, katma değeri yüksek pek çok sektörde söz sahibi olmayı hedefliyoruz. Biyoteknoloji, malzeme teknolojileri, bilgi ve iletişim teknolojilerinde kapasitemizi arttırarak ileri teknoloji sektörlerinde üretim yapar hale geleceğiz, bunun başka çaresi yok. Bunun için de matematik, fizik, kimya ve biyoloji gibi temel bilimlere daha fazla kaynak ayırarak nitelikli insan yetiştireceğiz.

Plan döneminde sanayimizin dijitalleşmesinin yol haritasını ortaya koyarak, üretimde hız, verimlilik ve kaliteye odaklanacağız. Katma değeri yüksek, yenilikçi ürünler üretmek suretiyle dünya pazarlarında daha rekabetçi olacağız. Geleneksel sanayi kollarımızı da günün şartlarına göre

dönüştürerek bu sektörlerdeki istihdamın niteliğinin artarak sürmesini sağlayacağız.

İnsanımızın kaliteli bir hayat sürmesi için yeterli ve sağlıklı gıdaya ulaşılabilmesini de temin edeceğiz. Bu konuda, yani gerek hocalarımızdan, gerekse bu çalışmalarını yürütenlerden bir şeyi ısrarla ben de talep ediyorum, yani doğala önem vermemizin şartını burada duyurmak istiyorum. Ve kanser gibi rahatsızlıkların bütün bunların temelinde ben doğrusu doğalın olmadığına inanıyorum ve kimyasalın ağırlıkta olduğu üretimler sebebiyle ilaç sanayinde darbeler yediğimize inanıyorum, yani bu konunun üzerinde bence hocalarımızın durması lazım. Ve biz kimyasaldan doğala mı gideceğiz, doğaldan kimyasala mı gideceğiz, bunlar üzerinde de bir çalışmanın yapılmasının gereğine inanıyorum. Bu kapsamda gıda kayıp ve israfının önlenmesine, tarımsal üretimde kendine yeterliliğe ve verimliliği arttırmaya odaklanacağız. Sayın Başbakanım burada, bakan arkadaşlarım burada ve bu GDO'lu ürünler noktasındaki hassasiyetimizi bir defa arttırmamız lazım. Devlet olarak birinci derece bu bizim sorumluluğumuzda. Onun için de Hükümet olarak bu konuda atacağımız adımların hassasiyetini özellikle ifade etmek istiyorum. Dijital ekonominin gerektirdiği özellikleri kazandırarak iş gücümüzün niteliğini arttıracacağız. Enerjide yerli kaynaklarımızı daha fazla değerlendirerek nükleer enerjiyi elektrik üretimi amacıyla kullanacak ve yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji üretimimizdeki payını arttıracacağız.

Büyük medeniyetler organizasyon kabiliyetleri dolayısıyla kurumsallaşmaları ileri olan medeniyetlerdir. Bu bakımdan karar alma, hız ve kalitesini arttıracak olan cumhurbaşkanlığı sistemimizin gerektirdiği yapılanmayı inşallah kısa sürede tamamlayacağız. Daha rekabetçi ve dinamik bir yapıda işleyen yeni fırsat pencerelerinden yararlanarak katma değer üreten, işlem maliyetlerini azaltan, iyi uygulamalarla fark oluşturan bir kamu yönetimi sistemine geçeceğiz. Bütün bunları yaparken de toplumsal bütünleşmenin daha iyi sağlanabilmesi için güven, dürüstlük, liyakat, vatanseverlik, dayanışma gibi temel değerlerimizi daha da güçlendireceğiz.

Bu dönemde ekonomi politikalarımızın odağında yine üreten, ihraç eden ve yenilikler yaparak daha iyi bir hayat için imkân sağlayan güçlü bir özel sektör olacaktır. Plan kapsamında oluşturacağımız politika ve önceliklerimizi tüm kesimlerin sahiplenmesi ve benimseyerek uygulaması da önemlidir. Bu süreçte kamu kurum ve kuruluşlarına ilaveten özel sektör

başta olmak üzere sivil toplum, üniversitelerimiz ve diğer bütün kesimlerin aktif katılımı, desteği ve katkıları olmazsa olmazımızdır. Buraya teşrif eden tüm kesimlerin temsilcilerini, kalkınma planımızın oluşmasında ve hedeflerin takibinde daha sıkı ortaklıklara, işbirliğine ve Kalkınma Bakanlığımıza destek vermeye çağırıyorum.

Bir kez daha 11. Kalkınma Planının ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sizleri sevgiyle, saygıyla selamlıyorum, kalın sağlıcakla.